

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvántartások és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számoltatnak.

NYILVÁNTARTÓI SZÁM: 50 318.

MURAKÖZ

Feloldó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapkiadó:
STRAUSZ SÁNDOR.

A perlaki állami szemkórházról.

Vajda Béla dr. perlaki ügyvéd.

Midőn 1911. évben a belügyminiszterium elhatározta, hogy a perlaki trachoma-kórházat állami szemkórházzá átalakítja, sok oldalról kétkedésekkel tekintettek az új intézmény jövője és életképessége elé. Az intézmény rohamos fejlődése azonban nem sokáig hagyta bizonytalanságban a kishitűeket, mert beigazolást nyert, hogy a perlaki állami szemkórház nemcsak életképes, de ma már Muraköz és Zalavármegye trachoma-ügyének olyan tényezője, melyet nélkülözhetetlennek érezünk.

Az eleinte kis keretben mozgó kórház betegágyainak számát már az első évben emelni kellett, a miniszterium örömmel engedélyez 65 ágyat, de miután még mindig nem tudja kielégíteni a kórház a kívánalmakat, mert 100 beteget is kénytelen befogadni, úgy segítettek a torlódáson, hogy két beteget is összefektettek egy ágyra, akinek még így sem jutott hely — azt a pallóra fektették le — szóval a nagy keresletől tanuskodó statisztika és kedvező jelentések nyomán a miniszterium felbuzdul az új intézmény megizmosodásán, vízvezetékekkel látja el a kórház épületét, artézi kutat furat számára s elhatározta, hogy az elégtelennek mutató épületet 200,000 K költséggel kibővíti s valóban modern kórházzá átalakítja.

Mindez idáig rendjén volna, mignem egyszerre — magunk se tudjuk, hogyan és honnan — elkezdtek a szelek fújni a kór-

ház két évi fennállása után, hogy Perlak nem alkalmas ilyen modern kórház számára, Perlak csak maradjon továbbra is Perlak és Trachoma-lak, de a kórháznak el kell kerülnie. Hogy hová? Az mellékes, de Perlakról el kell kerülnie.

Természetes, hogy amikor kidobták a köztudatba a kórház elköltöztetésének eszméjét, azonnal megindult a versengés a városok között, hogy melyikük biztosítsa a maga számára ezt a hasznos intézményt, egymásra litélve a fényes s az intézmény átköltöztetését elősegítő ajánlatokkal. Talán Homeros szülőhelyéért sem folyt olyan versengés a hét görög város között, mint a miyent Dunántúl több városa folytatott a szemkórházért.

Nagykanizsa bőkezű ajánlata — úgy látszik — megbívtotta a miniszteriumot, mert úgy hirdik, hogy irányadó tényezők Kanizsa mellett törtek lándzsát s az eszme megvalósítása a közel jövőnek lesz a feladata.

Nem tudjuk megérteni, minő magasabb érdek teszi szükségessé, hogy ezt a szépen izmosodó, a közel s távolban ismertté vált, Perlakon gyökeret vert intézményt innen kirángassák és egy előkelőbb keretbe áttűssék?

Miért kellett akkor a miniszteriumnak 60,000 K-ért kórházi épületet és telket vásárolnia és miért épített bele még további 20,000 K-t és miért határozta el előlött 3—4 évvel ennek a kórháznak 200,000 K-ra rugó további kibővítését és miért várta be a miniszterium, hogy az események beigazolják, miszerint Perlakon muszáj lenni

egy szemkórháznak, ha őneki ennek dacára az a meggyőződése 2 esztendei fényes sikerű próbálkozás után, hogy Perlak még sem alkalmas helye a szemkórháznak?

Ezt nem értjük. Azt sem, hogyha a kórházat Perlakról elviszik, mit szándékozik tenni a miniszterium a kórház 80,000 K-ba került épületével? Továbbá mit szándékozik tenni a mi tizezernyi trachomás betegünkkel? Vagy tán azt hiszi a miniszterium, hogyha a kórház Kanizsára kerül, akkor trachomásaink is rögtön Kanizsára költöznek?

Ha a miniszterium a trachomát innen Muraközbe elviszi, akkor mindannyian beenyugszunk a kórház átköltöztetésébe, de amíg a trachoma főfészke a Muraközben van, addig a szemkórháznak is a tömeg — nyavalya fészkeben van a helye.

Előre kellett volna bocsátanom azt, hogy a szemkórház akár Perlakon marad, akár Kanizsára kerül — magának a miniszteriumnak intenciója szerint is — első sorban a trachoma gyógyítására és leküzdésére létesült, hiszen a többi szembajosok részére teljesen elegendők a meglévő szemkórházak. Abban is egyezni fognak velem az ellenérdekűek is, hogyha Perlakon és Muraközben nincsen trachoma, úgy kórházat sohasem állított volna fel a miniszterium sem Perlakon, sem a Muraközben, de annál kevésbé Kanizsán.

Ezzel szemben a kanizsai átköltöztetés érvelőitől azt halljuk, hogy Kanizsán az egyéb szembajosok, tehát nem a trachomások (mert hiszen Kanizsán és környékén alig

Nagyapó.

Ira: Kováts László.

Nagyapó meghalt. Nagyapót eltemették.

Ez a mindennapi, szomorú aktus a félváros apróságait borította gyászba. Mert Nagyapó nemcsak nekünk, hanem valamennyi gyermeknek nagyapja volt, aki csak ismert. Pedig nagyon sokan ismerték, ügyszólván minden gyerek.

Ott lakott a Betlehem utcában, egyszerű kis házban, mely virágos kert közepén állott.

Óreg volt már, igen öreg. Haja, bajusza fehér, mint a hó. De azért még mindig peckesen, egyenesen, dőcegen járt, kifent bajusszal, mert hát Nagyapó gavallér volt, az, világ életében. Pedig hát szép időt élt, fiatalnak senki sem látta, mindenki csak Nagyapónak ismerte.

Olyan örökifjú volt Nagyapó, akinek kedélyén nem fog az idő. Csak a tavaszt szerette. A virágos, madárdalos tavaszt. Amint jött a tavasz, Nagyapót nap-nap után kertjében lehetett látni, ott leste az első rügy fakadását, az első bimbó pattanását s ott élt az ő féltett virágai között, míg csak az utolsó virágszirom is le nem hullott.

A kis kertnek rácsos kerítése mögött minden gyermek, akinek csak arra volt járója, megállott, hogy Nagyapót meglássa és naponként tíz-tizenöt szőr is bekialított egy-egy vékony gyerekan-gocská:

— Édes Nagyapó kérek szépen egy kis virágot!
És Nagyapó adott, szívesen adott, különösen kislányoknak.

Mert hát Nagyapó gavallér volt. Szeretett is nagyon. Mi, unokái is nagyon szerették őt, jobban, mint az atyánkat. Már mint

megett férfiak is épp oly szeretettel és tisztelettel tekintettek rája, mint apró gyermekkorunkban, pedig az ritkaság, hogy egy köztűn élő ember alakját gyermekkorunk, sőt férfikorunkig változatlanul tudjuk megírni. De ő megmaradt olyannak, milyenek akkor láttam, amikor kis padra ülve, nekünk, apró unokáknak, meséket mondott.

Legszívesebben beszélt az ő fiatalkoráról, nagyanyóról, meg a családjáról.

Mert hát Nagyapó igazi úri familiából származott. Az apja 500 holdas nemes, aki gyönyörűen verte el mind az 500 holdját, pezső mellett, cigány mellett s amikor egyetlen ezrese volt csak az ősi dominiumból, abból szepen díbibuszt sodort, a zsebéből előkotorászott egy utolsó szivart, azután rágyújtott az ezres tüze mellett. S mikor a szivar végig égett, elővette revolverét és elment ő is a dominiuma után. Mert gavallér ember, úri ember volt ő is, akárcsak Nagyapó. Özvegy, apró gyermek nem maradt utána, csak Nagyapó.

Nagyapó pedig akkor már meg tudott állani a maga lábán. Jurátus volt az alispán mellett. Majd nemskára esküdt. Vigan élt ő is, gond nélkül haladt, emelték az alispáni kisasszonyok érdekében. Csak az anyagi gondok zavarták néha-néha és pedig mindig szaporában.

Szerette a legényszabadságot nagyon, de még jobban megszerette a Rusz Molnár Klárát, a gazdag Rusz Molnár Máté lányát. Talán mert igen kívánatos leány volt, talán mert igen módos is volt. Nem tudom, lehet, ámbátor Nagyapó gavallér ember volt.

A leány is szerette, Nagyapó megkérte. Nem adták. Megszöktette. Aztán elvette. Megesküdtek, mert Nagyapó gavallér ember volt.

Hanem a hivatalban nem emelkedett tovább. Nem segítették most már a pártában maradt alispánkisasszonyok. Sőt az alispán úr folytonos hivatalvizsgálatokkal addig zaklatta, míg aztán Nagyapó odavágta a gyeplőt és azt mondta, hogy eb ura a fakó, néki nem parancsol az alispán, se a főispán, nem lesz többet a vármegye szolgálja, mikor a maga ura is lehet.

Mert hát Nagyapó gavallér ember volt. Azután lett a maga gazdája. Öreganyóval kapott kerek százezer pengő forintot, harminc hold földet a laposban, meg azt a kis kertés házikót.

Ebből azután elkezdett Nagyapó élni. Élni szépen, vigan, urasan. Mert hát Nagyapó is igazi úr volt, mint az apja. Nappal aludt. Este színház, azután pezső, cigány. De hát hiába, ha ilyen az úri élet.

Mikor azután a színészek tovább mentek egy másik városba, Nagyapó is velük ment. El-tűnt. Csak valami két hét múlva került vissza. De visszakerült. Pedig már azt mondták, hogy valami színésznőbe beleagabalyodott s nem jön többet vissza. De ez csak olyan szeszbed volt, mert Nagyapó szerette nagyanyót. Csakhegy hát éppen gavallér volt és szerette . . . a művészetet.

De visszajött és élt tovább is mint úr, mint gavallér.

Ekkor került ide az új vendégfő, négy szép leányával, a hattyukkal. Ezután ezekkel élte Nagyapó úri életét, cigány mellett, pezső mellett halgatva a hattyudalokat. Igen kedvelte őket, különösen az egyiket. Az is egészen odáig volt Nagyapóért. Biztatgatta is eleget, hogy hagyja ott nagyanyót és jöjjön vele. Legyenek boldogok örökké. De Nagyapó nem ment, mert gavallér ember volt.

van trachomás) jobban és tömegesebben fogják a kórházat felkeresni. Ez azonban téves felfogás.

Tessék csak elővenni a statisztikát és meggyőződni arról, hogy hány muraközi trachomás kereste fel az ország többi szemkórházat, de különösen a hozzánk legközelebb eső budapesti szemkórházat? Százalékokban nem, legfeljebb ezrelékekben tudnók számukat kifejezni.

Ugyanígy lesz majd, ha Kanizsán lesz a kórház, mert a kérdés bírálóinak és intézőinek ismerniök kell egyrészt a muraközi paraszt elmaradottságát, műveltségét és nemtörődömségét, másrészt figyelemmel kell lennie a trachomabetegség sajátosságára. Ugyanis a trachoma lassan, hónapokig, sőt évekig tartó roncsolással teszi lönkre a szemet, mely különösen a primer-korszakban alig okoz a betegnek fájdalmat. Éppen ez a türelhető volta hozza magával, hogy a kórházba — hacsak bele nem botlik — addig nem megy, amíg a szeme félig vagy teljesen lönkre nem megy, mert az itteni horvát anyanyelvű paraszt irtózik attól, hogy ő idegennyelvű városban hetekig és hónapokig kórházi ápolás alatt álljon. Ambulanciára sem járna be Kanizsára, mert a rendszeres utazgatás sok pénzbe kerülne s tudvalévő, hogy a trachomások túlnyomó kontingensét éppen a legszegényebb és legműveletlenebb osztály, a munkások szolgáltatják.

Ellenben Perakra úgy a járásbeliek, mint a szomszédjárásbeliek is rendszeresen bejárnak, mert itt anyanyelvükön beszélhetnek, egyébe teendőkük is a bíróságok, vásárok és üzletek körül ide vezetik őket s örömet nézni, mint tódulnak minden kedden hetivásárok alkalmával a trachomások az ambulanciára, úgy hogy alig győzi a főorvos a kezelést. Azok is rendszeresen bejárnak a kórházba, akiket a trachomaorvos falujukban felkeres és gyógykezel.

Kanizsán mindezt hiába fogja keresni a miniszterium.

Csak egyetlen érvelés ismerek el meg-

Ne mondhatják, hogy elverte felesége pénzét és azután otthagya.

Pedig a pénzt már elverte szépen, az utolsó ezresig. Ezzel az utolsó ezreszel azután ő is rágyújtott az utolsó szivarjára, akárcsak az apja.

Mert bizony ő is gavallér.

De tovább már nem követte apja nyomdokait, mert neki felesége, apró gyermekei voltak. S bár igazi gavallér volt, de apa is volt. Szerette a gyermekeit. S most érezte különösen, mikor a szép vagyonból nem volt egybe, mint a 30 hold föld a laposon, meg a virágoskertes házikó.

Nagyapó tehát, mikor elszívta az utolsó szivarját, felkelt és haza ment. S ettől fogva sohase látták Nagyapót a korcsmában, sem társaságban, hanem élt a gyermekeinek, meg az unokáinak, meg a virágainak, szegényen, de boldogan.

És nem ment el többet sohasem nagyanyó mellől, hatvan esztendeig.

És most mégis elment, messze, ahonnan vissza nem jöhet többet.

Kimegyek a kertbe, olyan furesza most minden, hogy nem látom Nagyapót árván maradt virágai között. Kis fiám odátöltög hozzám, kezében a Nagyapó kampós botjával.

— Papa kéjtem, itt a Nagyapó botja, ha hazajön, odaadom neki.

— Édes bogaram, Nagyapót ne várd, Nagy apó elment messze, nagyon messze s többé vissza nem jön.

— Dehogy is — mondja a kis gyermek — vissza fog jönni.

— Igen — mondja nagyanyó és könnyel telik meg szép kék szeme — Nagyapó vissza fog jönni, mert nem hagy el engem, mert Nagyapó gavallér ember.

fontolásra érdemesnek az átköltöztetők részéről s ez a vasút ügye. Valóban Kanizsának előnye volna, hogy van vasútja, ellenben Perlaknak állomása, Murakirály-Perlak, 45 kanyire van a falutól. Ez a sajnálatos hátrány azonban még sok képzelt okkal egyesítve sem elégséges a kórház elvitelének kellő indokolására, mert Murakirály-Perlak ugyanazon vasútvonalon fekszik, mint Kanizsa s az a 20 percnyi kocsit, mely 1 K 20 l-be kerül a vasúton érkezőknek, igazán nem differál. Az ugyan még senkit nem tartott vissza a perlaki kórháztól.

Hallunk ugyan még egy érvelést a Kanizsa mellett kardoskodók részéről, nevezetesen, hogy a kórház perlaki épülete és telke nem alkalmas a bővítésre. Bár ez az érv egyáltalán vad is a felelős tényezőkre nézve, mert előre kellett volna tudni, hogy a mostani épület és telke nem alkalmas kórházi célokra s így előre kellett volna megmondolni, hogy hasznavehetetlen épületekre és telekre 80,000 K-t költsenek, de figyelembe ez az érv sem jöhet Perlak község azon ajánlata folytán, hogy a tervbe vett s 200,000 K költséggel felépítendő új kórház céljaira ott és annyi telket enged át díjtalanul a kincstárnak, ahol és amennyit a miniszterium kíván.

Ha ezzel szemben Kanizsa még a telken felül az épületet is vagy az építési költségek egy tekintélyes részét hozzájárulásként felajánlja, ez még nem lehet ok a kórház áthelyeztetésére, mert ha a miniszterium aszerint döntene a kórház áthelyeztetéséről, hogy ki mennyit ad érte, úgy a gombhoz varrná a ruhát, mert nem azt kutatná, hogy a trachoma-ügy érdeke hogy kívánja, hanem azt, hogy miként lesz jobb az üzlet.

Még Csáktornya rivalitása sokkal komolyabb mint Kanizsáé, mert a Csáktornyai járásban is sok a trachomás; de Kanizsának nem lehet szerepe a trachoma kérdés megoldásánál. A szóban forgó terv szerencsétlen kísérletet jelentene a trachoma-ügyre nézve.

A Napközi Otthon estélye.

Ragyogó keretben tartották meg dr. Hajós Ferenc országgyűlési képviselő védnöksége alatt a Napközi Otthon javára rendezett estélyt szept. hó 27-én a helybeli Kereskedelmi Kaszinóban. A fáradhatatlan fiatal hölgyek buzgósa szépszámú közönséget hozott össze a fényes kaszinó lágas termeiben, mely azt teljesen megtöltötte.

A hangverseny háromnegyed kilenc órákor kezdődött. A szereplőket a közönség zúgó tapsa fogadta.

Az estély a lapunkban közölt program szerint folyt le s minden hízegés nélkül mondhatjuk, a legfényesebb sikerrel. Friedell Anny bécsi hegedűművész, Simon dr. és Krajanszky dr. egész brilirozó tudásukat öntötték bele játéukba s valósággal extázisba hozták a hallgató közönséget.

Az est sikerének orszálrésze természetesen Friedell Annyt illeti meg, aki játéukán kimondhatatlan lágyásával s a hegedűből elővarázsolt kristálytiszta csengő hangokkal, melyek játéka koloraturájának tüneményszerű ragyogást kölcsönöztek, elvitáhatatlan hatást ért el. Méltó pártner volt dr. Simon, aki a zongorán nem kisebb művésznek bizonyult. A hegedű hangjainak megfoghatatlan hajlékonyságát, kifogástalan fraszirozását, pergő futamait, klasszikusan egyenletes trilláit, szabatos szakkatitól mély érzéssel kísérte a zongorán. Majd egyedül

is játszott rendkívüli technikával, kiváló ügyességgel és tiszteltreméltó odaadással. A zongorakiséret nehéz feladatát különös rutinnal és igazi művészettel oldotta meg.

Dr. Krajanszky is remekelt. Cellojátéka kiváló ízléssel bíró dilettáns állított elénk, aki disztingvált finom játéukával ugyancsak előmozdította a hatást, melyet a Haydn Trió a telkesedő közönségből kiváltott.

A darabok kivétel nélkül mind tetszetek. Mégis legjobban Liszt Rhapsodiája s a Hubay Carmen Fantáziája ragadt magával a közönséget. A hazafias érzés tört ki a közönségből, amikor szünni nem akáro tapssal honorálva a játéukot, Friedell és Simon egy pótsszám előadására bírta, melynek keretében előadók a hallgatók iránt való figyelemből, egy magyar putupri káprázlató számaival kedveskedtek a koncert közönségének.

A koncert negyed 11 után ért véget. A szereplő művészeket rendkívüli telkesedéssel ünnepelték a jelenvoltak s a rendezőség Friedell Annynak két pompás virágscokorral is kedveskedett.

Az előadást lánc követte, mely egy óráig tartott. Ezután Balogh Károly zenekara húzta kivilágos kivirradig.

Örvendetes jelensége volt az estély iránt való érdeklődésnek, hogy Perlakról egy előkelő nagy társaság vett részt az estélyen, ami kétségtelenül a Napközi Otthon iránti szimpatiajának jóleső megnyilatkozása volt.

— **Kolera elleni védekezés.** Csáktornya község előjárósága közhírré teszi, hogy a nagyközség egészségügyi bizottsága, tekintettel a közeledő kolerajárvány veszélyére, a 110,000/1911. sz. belügyminiszteri szabályzat 1. § értelmében járványbizottsággá alakult át. A nagyközség kerületekre osztott be, amely kerületekben a járvány esetleges terjedésének meggátálása szempontjából a köztisztasági és közegészségügyi óvintézkedések végrehajtását az illető tag lesz hivatva ellenőrizni. Miután a bizottság tagjai mint hatósági közegek ebbeli ténykedésüket már a legközelebb megkezdik, figyelemzetű ismételt az előjáróság a nagyközség közönségét, hogy a már több ízben ismertetett övrendszabályokat betartsa, különösen pedig a vendéglősök, szállodások, mészárosok, sütők, kávéház tulajdonosok, cukrász, ipartelepések, azokra különös gondot fordítsanak, mert az észlelendő mulasztások megbüntetés végett a hatóságnak esetről-esetre bejelentetnek. A községi előjáróság.

K Ü L Ö N F E L É K.

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXX-ik évfolyam IV-ik negyede lepett; ez alkalommal tiszteltlettel kérjük előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Október 6.** A magyar kalendárium tele van szomorú dátumokkal. Vár, mindenütt kiontott, párolog honfivér... Október hatodika is ilyen fekete nap a nemzet egén. Ez a magyar Nagypéntek... Ekkor avatták mártirokká a nemzet tizenhárom dicső tábornokát, akiknek legendás vitézségeért, csodás hazaszereteteért így fizetett a győztes ellenség. És október hatodikának borongós hajnalán a magyar télek megtelik a honszellel malasztjával és tudjuk belőle, hogy ez a

föld az, amelyen élünk és meghalunk kell. Amig október hatodikán le tud borúlni a nemzet az aradi golgotha vérel és könnyel megszentelt földjén, amig a szentlé avatott tizenhárom emlékére ünnepet tud ülni a szívében, addig nem feledjük el nemzeti hitvallásunkat. Csáktornyan is ünnepel holnap a város tanulóiúsága. Délelőtti 9 órakor istentiszteleten jelenik meg az egész tanulóereg. Utána pedig az egyes iskolákban kegyelettel emlékeznek meg a szent napról. A tanítóképzőben is ünnepel az önképzőkör. Isteni tisztelet után szép program mellett folyik le a hazafias ünnepély.

— **A Csáktornyai Kereskedelmi Kaszinó** 329 korona 20 fillért juttatott hozzám, mint a múlt hó 27-én rendezett estélynek tiszta jövedelmét. (A felülfizetők névsorát jövő számmal hozza. Szerk.) Az oltalomra szorult gyermekek, a Napközi Otthon Egyesület és a magam nevében is hálás köszönetet mondok a Kereskedelmi Kaszinó választmányának a gondos és tapintatos rendezésért, amelyel a fényes sikert biztosította; köszönetet mondok a közreműködött művészeknek: Friedell Anny kisasszonynak, Simon dr. és Krajansky dr. uraknak, akik magas színvonalú játékkukkal, a nagyszámban megjelent művelt közönségnek kiváló műélvezetet nyújtottak; különös köszönet városunk ifjú hölgyeinek, névszerint: Benedikt Katinka, Dénes Mariska, Dobosy Irma, Gráner Sári, Hirschmann Rózi, Kayser Ilonka, Mesterich Dudi, Pollák Janka, Scheffer Ella és Simon Irma kisasszonyoknak, akik a jegyek eladásában lényes eredménnyel buzgózkodtak. Végül hálával, nagyrabecseléssel és tisztelettel adozom mindazoknak, akik egyesületünknek az eberszeretel és a kultúrát szolgáló céljaira oly készséggel és oly bőkezűen áldoztak. Wollák Rezső, a Napközi Otthon Egyesület elnöke.

— **Beiratkozás eredménye.** A helybeli állami elemi iskolában beiratkozott az első osztályba 55 fiú, 74 leány, a másodikba 73 fiú, 71 leány, a harmadikba 69 fiú, 56 leány, a negyedikbe 55 fiú, 46 leány, az ötödikbe 8 fiú, 8 leány, a hatodikba 4 fiú, 2 leány, összesen 264 fiú és 257 leány, tehát végeredményében 521 tanuló.

— **Tűz.** Kopaszhegyen tűz volt a múlt héten. A villám csapott bele Grulla Mihály gazda házába. Grulla Mihály több ezerre rugó kárt szenvedett a tűzeset következtében, mert házán kívül a természéssel megrakott összes gazdasági épületek is elégték, az istállóban lévő marhaállománnyal együtt. A gazdaság tűz ellen nem volt biztosítva.

— **Hévíz fejlődése.** Hévíz örvendetes módon fejlődik. A nagyszabású építkezések s a villanyvilágítás bevezetése után most a csatornázásra s a vízvezetékre került a sor a fürdő fejlesztésében. Már javában dolgoznak az új munkálatokon. A munkálatokat április havára be fogják fejezni, amivel Hévizet a modern fürdők sorába emelik.

— **Žganec letartóztatása.** Egyik nagykanizsai laptársunk valóságos Žganec-kultusz csinál a lapunkból átvett közlemény alapján. Mellé veri, hogy az ő érdeme, hogy a Žganec-ügy felszínre került, sőt Žganecet a csáktornyai csendőrséggel már le is tartóztattatta. Utána jártunk a dolognak, a csendőrségnek azonban, sajnos, mit sem tudnak Žganec letartóztatásáról. Így tehát laptársunkat valaki alaposan felüllettelte, sőt maga Žganec is tréfát űzött a lapból, amikor tudomására hozta, hogy letartóztatták ugyan, de

már szabadon bocsátották. Nyilvánvaló a hencegése a hősiesskedő horvát atyafinak, aki ezzel himet akar varrni éretlenkedő feje köré. Az egészben csak az a boszantó, hogy már a fővárosi lapok is átvették a valótlán hírt, Žganec pedig, saját bevallása szerint, Zágrábban élvezte a reklám előnyeit, az egyházfejedelem palástjauak árnyékában, ahová bizonyára azért menekült, mert a csendőrség felügyelete kellemetlen kezdett rá nézve lenni.

— **Az OMKE nagykanizsai kerülete.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület nagykanizsai kerülete, melynek működési körzetébe városunk kereskedelme is tartozik, szeptember 28-án tartotta közgyűlését Nagykanizsa város tanácstermében. A közgyűlés egyhangulag tudomásul vette a felolvasott jelentéseket és számadásokat. Az új tisztikar a következő: elnök Grünhut Henrik, alelnök Heltai József és Unger Ulmann Elek, pénztáros Rosenberg Henrik, titkár Gáspár Béla. Választották meg 25 tagu választmányt. Mint értesülünk, a kerület új vezetősége teljesen átszervezi az egyesületet. Adatgyűjtést fog indítani a körzetébe tartozó kereskedővilágban azok kívánalmairól, panaszairól, melyet egységesen feldolgozva, igyekezni fog részben saját hatáskörében, részben az OMKE központ útján orvosolni. A kanizsai kerület elnöksége reméli, hogy a most meginduló intenzívebb munka a kerület összes kereskedőit és cégeit tömöríteni fogja az egyesületbe, hisz a jelenlegi gazdasági válságban a kereskedőtársadalom legjobban rászorult a tömörülésre.

— **A gondnokság kiegészítése.** Az ovodák államosítása folytán szükségessé vált hólgytagokkal a napokban egészítette ki a helybeli állami iskolai gondnokságot a vármegye főispánja. A főispán a következő hólgyeket nevezte ki a gondnokságba: özv. Bernyák Károlynét, dr. Huszár Pálnét, dr. Kovácsics Ferencnét, Pethő Jenőnét, Szalmay Józsefnét, dr. Viola Vilmosnét és Wollák Rezsőnét. Az új gondnoksági tagok a 2-án megtartott gyűlésen tették le a hivatalos esküt.

— **Az ujoncok bevonulása.** Az ujoncok okt. 8-án és 9-én, az összes póttartalékosok október 9-én, a távirások október 17-én s a tengerészek november 15-én tartoznak bevonulni.

— **Tanítók Fürdője R.-T. megalakulása.** A hazai tanítóság ölcő árszabású, társadalmi gyógyfürdője, üdülő- és nyaraló helye szervezése érdekében előbb indított s úgy a tanítóság, mint általában a nagyközönség részéről a legmelegebb pártfogásban részesített mozgalom, mint illetékes helyről értesülünk, igen szép eredménnyel befejezés előtt áll, amennyiben az ezen intézményt létesítő: Tanítók Fürdője Részvénytársaság ez évi december hó 27-én, minden kétséget kizárólag megalakul. Biztosítják ezen sikert egyrészt az eddigi részvényjegyzékek tekintélyes létszáma, másfelől, a megvételre és további kiépítésre kijelölt székelyudvarhelyi Szejke-fürdő eladó tulajdonosaival létrejött azon megegyezés, hogy a fürdő vételárág esetleg még fennmaradó részvényeket eladók le fogják jegyezni és hogy jogot adnak továbbá a 45 holdnyi fürdő területből, örök áron eladandó 100—200 négyezsgöles villatelkekre való parcellázásra. A 26 K-ba kerülő és 2 K-s havi részletekben is, az Udvarhelymegyei Takarékpénztárba Székelyudvarhely fizethető részvényekből még je-

gyezhet, nemkülönben a villatelkekből is foglalhat le bárki, tetszés szerinti mennyiséget Gyerkes Mihály igazgató-tanítónál Székelyudvarhely.

— **Megölte gyermekét.** Sztrah Ivánné asszony Lapáthegyen bűnbe esett. Már idősebb volt s 6 év óta nem volt gyermeke, röstelte szíve magzatját s eltette láb alól. A falúbeliek sutgnói kezdték, mert felünn nekik az asszony külsőségében hirtelen beállott változás. S a sutogás eljutott a csendőrség fülébe is s így Sztrahné esete hivatalos vizsgálat tárgyává tétetett. Letartóztatták az asszonyt, a csáktornyai járásbírótság új vizsgálóbírája, Szugli János kihallgatta. Eleinte tagadott, miután azonban orvosilag megvizsgálták, töredelmes vallomást tett. Hogy gyermekét elásta, mert szégyelle koránál fogva s mert azt is röstelte, hogy nem az urától való volt.

— **Allandó mozi.** A Heinrich-féle Rákóczi-utcai allandó moziban vasárnap A beteg vér modern drámát mutatták be Erna Morenával a címszerepben. A programot kirándulás az Equador gőzösn, Gimpli esernyője, Az apa bűne s Az ügyetlen öntöző apróságokkal egészítették ki. Szerdán este nem volt előadás.

— **Arcképes igazolványok.** Az államvasutak igazgatósága fellívja az érdekelteket, hogy félárú vasúti menetjegy váltására szóló arcképes évi igazolványaik 1914-re való érvényesítés végett október 1-től kezdve legkésőbb december hó 31-ig hozzá (Budapest, VI, Andrassy-út 73—75. sz.) terjeszszék fel. Az érvényesítésért vagy új igazolványokért járó 2 korona díjat bélyegeken kell a kérvényre vagy a névjegyzékre ráragasztani. Pénzt vagy okiraltbélyeget nem fogadnak el.

— **A Balaton és a Duna összeköttetése.** Már régebben megirtuk, hogy a Balatont a Dunával a Siócsatorna útján össze fogják kötni. A munkálatok már megindultak és javában folynak. Most Simontornya körül dolgoznak a mederszélesítésen és mélyítésen. A munka 6 évre van tervezve s ugyanannyi millióba kerül. A csatornán a legnagyobb folyami gőzhajók is közlekedhetnek.

— **Garázdálkodó ulánus.** A múlt héten a Pecsornik-féle vendéglőben csatapató loyolt le, mely egy ulánus hősies megutamatodásával végződött. A hős valami Oreskovics nevezetű ulánus volt, aki 21-én éjjel Tóth Lajos munkást a kocsmában megtámadta, hogy megboszúja Bacscis nevű társát, akinek Sárec városi rendőr három ujját vágta le egyik este a városháza előtt, mert garázdálkodásért letartóztatni akarta s Bacscis öt ezért késsel megtámadta s leszurni akarta. Oreskovics már napok óta lesett ezért Tóthra, aki Sárecnek Bacscis megfékezésében véletlenül segítségére volt. Oreskovics merénylete azonban nem sikerült. Noha kardját Tóthot fején megsebesítette, de azért mégis ö huzta a rövidébet, mert Tóth Lajos, Bacscis József és Sós János kocsis társaival az ulánus kezéből a kardot kicsavarta, mire Oreskovics nagy gyáván megutamatodott. Oreskovicsot a hadbírósnál feljelentették, a súlyosan megsebesült Tóthot pedig gyógyítják, mert fején és karján szenvedett sérülése következtében jó pár hétig az ágyat nyomni kénytelen.

— **Főnix-pálma.** A főnix-pálma egy igen szépen fejlett példánya kedvező árban kapható az I. sz. állami ovodában.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obzname pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna očna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill

Obzname se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Saradnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

GOSPODARSTVO.

Kak bude senokoša zelena?

Jesensku sétvu gazda obavi i onda se ide pučivat, barem zna, da još od svih stranih ga posel čeka, kojega ako pred zmrzla- vicom svrši, vnoho hasna more imeti. Ako se zrak tak prehladi, da zemlja počme zmerzavati, više sejati nije moći, jerbo seme vu zmržjeni zemlji itak se nemore sklti, neg se skvari. Ali orati je još zmirom moći, jerbo zemlja još nije tak premrzla, da barem okolo poldana nekoju vuru nebi bilo moći vu polju delati. Puno vekšega hasna bude imel, ak to dela i one mekote gori orje vu koje naprotuletje sejati hoće, neg ako v križ ruke dene i onak čeka, doklam sněg zapadne i kad više s korom niti shiže nemore vun. Koj vekšega ploda hoće si prebariti, on na svakinacin svako zemlju na jesen s orati i dobro povlačiti mora.

Opet jesu i drugi jesenski posli, naprimer gmajne senokoše se vu ovim vremenu moraju kojiti. Vu Nemskim orsagu još jedenput toliko krme zraste na mekoti, kak prinas, jerbo tam već više lét vreu obdelavaju senokoše. Doklam su samo i tam kosili i potlam se senokošami nikaj në brinili i tam je već sēna në zraslo, kak i prinas. Preiski gazda nigdar nepozabi na jesen senokošu i gmajnu povlačiti i onda od rude gnoja potepsti.

Zato se moraju senokoše i gmajne na jesen povlačiti, da mehina uništimo i da po zdrapani gmajni bolje se zastavi voda, tak

više vode dojde vu zemlju i vu zemlji više takve hrane se more rezlatiti, koju trava potrebuje. Drugoč pak, ako pepelja rezhićemo po senokoši, vnoho dobre i žirovnate hrane dojde vu zemlju, koju stēm bolje potrebuje zemlja skim više krme smo zvozili i skim više hrane je senokoša zgubila.

Jerbo samo hasna čekati i nigdar në gnojiti, to tak dobro nemore biti, niti pak dugo trajati nemore. Takov hombar iz kojega se smirum vun grabi i nosi, nuter pak se nikaj ne dene, jedenput se itak sprazniti mora. Na senokoše je štalni gnoj në dober. Gnojšnica sa vodom zmēšana bi dobra bila, ali naši gospodari još niti denes ne verujeju, da i gnojšćicu moći ponucati. Pokehdob naši gazdi ne spravljaju gnojšćicu, razmi se, da niti gnojiti nemoreju snjom senokoši. Poleg toga presiljeni su na pepelj, ako hoćeju, da jim senokoše nekakov hasen nosiju.

Za senokoše nije sam superfosfat dober, jerbo senokoši i kaluma potrebujeju i svrbo toga kalisuperfosfata moramo nucati. Tak pak stoji od superfosfata i od 40%-ov kalisoli. Ovu se tak mora zmēšati, da zememo 120 kg. superfosfata i 80 kg. kalisoli. Od ovoga praha 200 kg. treba na mekotu posejati i taki posétvi dobro povlačiti. Ov posel i onda moremo zveršiti kad je zemlja već jedenput zmržjena, ali itak në tak jako, da med poldanom nebi odpustila.

Na jesen tak pognojenu senokošu naprotuletje pošpricamo sa gnojšćicom. Čista gnojšćica nesme biti, neg jeden rēs gnojšćice i tri rēsi vode. Koj na senokošu nikaj nemore gnojšćicu spraviti, on naprotuletje ha-

rem na mekotu 30 kg. čilisoltiva mora pohitati.

Ako svako leto tak pognojimo, ali pak barem svako drugo leto i svako leto dobro povlačimo, videli budemo, da za par lét na onoj istoj senokoši još jedenput više krme bude zraslo, kak je predi.

Koj već krme ima, on i više marhe more deržati i marho bolje hraniti. Koj pak više marhe ima, on i više gnoja bude spravil i puno bolje bude mogel orainice gnojiti. Tak ide to, jedno za drugo.

Kakve svinje je vrēdno hraniti?

Vu naši domovini po svaki okrajini drugo vrst svinje hraniju, Gde su veliki bregi tam svekšćinom: takve svinje povaju, koje nisu jezive; takve su naprimer totske i poiske. Ove jednako sterpiju tak vrućinu, kak i zimu, malo stroška nucaju pak zato itak lépi hasen nosiju. Takve svinje su skorom celo leto na paši i kad je podhraniti hoćeju, da ju jim krumpira, zob, poseje, dakle takve stvari, koje tam zrasteju. Na takvoj košti svinje dobro rasteju, čuda mesa daju, ali stēm menje mašće. Po takvoj okrajini, gde kuruza raste, tam bolje takve svinje deržiju, koje više mašće daju. Za ov barat je mangalica. Naši stanovniki jako radi povaju mangalice, jerbo vnoho mašće daju.

Pitanje je, kakve svinje je bolše povati, one koje su samo za meso, ili pak one, koje su bolje za mašču? Predi, kak bi na ovu pitanje odgovorili, moramo poznati svake vrsti svinje.

Nadmudril ga je.

Na Budapestanskom sveučilištu je hodil u školu neki veseljak iz vrlo siromaške obitelji. To je bilo onda, kad je pokojni spisatelj Mikszáth takajše sveučilište pohadjal, tako barem on sam pripovieda. Anda: veseljak, iz vrlo siromašne obitelji — kak se to slaže? A ipak je bilo tak.

Szabó Dénes bil je sin niekog snajdera, koj se po smrti svoje prve žene po drugi krat oženil, ali na skoro je svoju prvu ženu u grob sliedel. Mačuha se je malo brinula za onda jedenajst godinah staroga dečeca, pak ga je hotela k niekomu daljnemu rodjaku, stolaru, u nauk dati, samo da ga se riesi. Medjutim se je domaci gospodin plebanuš za dečeca zauzel, jer je bil baš za školu talentiran, pak ga je poslal na jednu godinu u varas na svoje troškove u školu, koju zabrinutost je dečec osobitom marljivostju naplatil. Još za života pokojne Dénesove matere je gosp. plebanuš od nje same više krat čul pripoviedati, da je ona imala jednoga brata, a taj jedini njezin brat je prije više godinah odputoval u Ameriku i od onda se o njem nikada nikaj nečuje — zginul je. — Neprestanim trudom i izvedi-

vanjem je gospodinu plebanušu uspielo za toga brata saznati. Taj Dénesov vujec je izbilja živel u Americi te si je marljivostju prišparal liepoga imetka. Na plebanuševu spisavanje i nagovaranje, dal se je nagovoriti te ve je iz Amerike povrnul u svoju domovinu, te se je zauzel za sina svoje pokojne sestre Dénesa, kojega je dal dalje študirati, pak jer nije bil oženjen, postavil ga je u svom testamentu za glavnog baštinika svojega cielokupnog imetka.

Ovi odnošaji su u Pestu bili dobro poznati. Vujca iz Amerike su procenijivali na petdeset jezer forinti, pak uslied toga su Dénesa njegovi kameradi cienili i štovali, a pri posudjivaćih je on uzival neograničeni kredit, a to tim više, jer vujčevo zdravlje po njegovem vanjskem izgledu nije bilo baš kakti po najbolje za videti

Jeli je anda pod timi okolnostmi za čuditi se, da je Dénes svriemenom postal lahkoumni veseljak, koj je svojimi komilitoni silu penez potrošil te se u dugove strmoglavil! Osobito pak je bil prefrigani Aaron, koj je dijaku najvećom pripravnostju, u svako vrieme novce nudil i posudjival. Tekom godinah je on njemu izposudil bil do dvanajst jezer krunah, za koje je Dénes

moral Aaronu dati mienice u vriednosti od trideset i šest jezer krunah.

Baš si je Aaron promišljaval jeli bi tomu mladomu čovieku i na dalje kredita dozvoljavaj, — em bi moguće bilo, da to vujčevo bogastvo nebi baš takovo bilo, kak su to razkrićali — kad na jedan krat dobi od svog pouzdanika, kojemu je povieril opazivati vujca, list, u kojem mu javlja, da je vujec mladoga dijaka ov sviet ostavil, a po sudbenoj procieni da je ostavil imetka u vriednosti od trideset i pet jezer krunah i drugo nikaj.

Odmah se je Aaron odputil k dijaku, niećaku pokojnoga vujca Szabó Dénesu, da mu (toboz) svoju sućut nad žalostnim događajem izrazi, ali ga nije doma našel. Na to se odmah odputi u R. u miesto gde je pokojni vujec stanoval i umrl, za da si onde najde fiskala, kojemu bi mogel svoje stvari predati, kako bi si osigural ono, što ima dobiti od dijaka, koj je sada jedini naslednik vujčevo imetka. Fiskališ mu je rekel, da u toj stvari nema pogibelji pošto je diećak izbilja jedini naslednik, samo se mora još počekati na otvorenje testamenta i na izjavu naslednikovu, kada će najme to nasledstvo nastupiti, a prije se neda ništa nćiniti.

Inozemne svinje, kak je naprimer yorkshire, jako fletno zrasteju, zmeške su i dobro se plodiju, ali jako su jezive. Vrućinu ne terpiju i vun izverstno hranu potrebujeju. Ako bi inozemne svinje tak hranili, kak mangalice, za kratko vreme tak bi se pokvarile, da niti toliko hasna nebi donesle, kak mangalice. Koje svinje samo za meso hranimo, one nesmeju se mnogo gibati, jim je dosta, ako su na dan dve, tri vure vuni. Takve svinje samo tam moreju hasna donesti, gde je sgotovim dobro hraniju.

Mangalica je puno smenjsim zadovoljna, dobro se pase, malo stroška zahteva, pak itak je zato jako hasnovita. Tam povaju mangalice, gde se ueceju puno briniti svinjama.

Kakve god vrsti svinje povamo, najpreveš i najvažneše je za pleme prasicu si prebaviti. Najboše su one, koje najviše mladih splodiju i od kojiju.

Ako smo već prasicu prebavili, pitanje je, kad se more pod kanzor pustiti. Onda, kad se hruće. Inozemne prasice već u petim, šestim mesecu se hrućeju, mangalica u osmim, desetim mesecu, ali pred leto danom nije smeti je pod kanzor pustiti. Ako je već tak breja prasica, da se već moći nadjati, da se sprasila bude, trebaju zoseb vu čisti kotec zaprti. Breju prasicu dobro treba hraniti, da vu vutrubu mladi dobro razviti se moreju. Po zimi 5 6 kg. sirove repe i 1/2 — 1 kg. posejih je ravno dosta. Ali kad jedenput pajckeci cečaju, još jedenput toliko mora dobiti. Po leti breji prasici je i dobra paša zadosta. Ako je paša në poreda, malo šcave ili pak drača ju treba dati. Naravno pajckeci tri tjeđne cečaju bez toga, da bi i drugo hranu nucali. Za tri tjeđne počnemo jim trdo hranu davati i na to prevućati. Za ov barat je jako dober ječmen, 7—8 pajckeci na dan dobiju 1/2 — 1 liter ječmena. Potlam je i k vodi treba prevućati. Cecatnim pajckekom nëje smeti kuruzu dati, jerbo od kuruze tusti postaneju i nebudo tak zrasli, kak bez kuruze. Nėje smeti zaran odstavitii male, jerbo vu rasteñju jako zaostaneju. Ako su poldrugi mesec stari, već je smeti na pašu pušćati je.

Ako je nekoji zaostal, njega nëje vrdno odhraniti prēm, ako prasica i bez toga dosta ima kojiti. Barem drugim više mlēka ostane i poleg toga bolje rasteju. Kad su mladi već pol leta stari i dobro su se rezrasli, onda jim već slobodno kuruzu davlemo, onda su već za krmiti dobri. Krmilenjaće ne hodiju na pašu. One se sgotovim hraniju vu kotcu i kak se moraju krmiti, to drugda budemo spisali.

Kak smo već pisali, pri ovim poslu je najvažneša prasica, bez dobre prasice nëje moći svinje povati, jerbo se ne splati.

Uzbućeni Balkan.

Od minuće nedelje në smo potvrđene glase dobili od albancov, kak stojiju. Srbi pišeju, da njihov posel dobro stoji i da su na svih stranih albance nazat pretisnuli. No, to je skorom ne za verovati, jerbo kak mi znamo, albanski puk je puno čvrstneši i neđa se tek lahko ubiti.

Bitka se i med diplomatuši započela. Ruski orsag od jednoga kraja monarchiu potvarja, da je ona kriva toj uzubuni, po drugim kraju pak srbe opomina, da najbudu umjerni i sterplivi.

Monarchia i Taljanska opomenule su Srbiju, da sve tak mora ostati, kak su to već predi na londonski konferenciji odredili i zaključili. Dakie ovi dva orsagi nebudo to terpelii i dopustili, da Srbia nekaj zeme od Albanie.

Po drugi strani pak još zločesteši glasi dohadjaju. Turska i Grčka se hoće posvaditi. Razpravu su već pretrgli med sobom i turcini se silno pripravljaju, da vu grčki rukah bivšega Chios-otoka zavzemeju. Grčka takodjer počme mobilizerati.

Iz Belgrada pišeju, da srbska armadia vu dobrim položaju je od potlam, kak je na pomoć dobila kanonēre. Albanci se pomalem nazat vlećeju i slabo se protistavljaju. Srbski kanonēri iz Mavrove vun su sbili albance, koji su sbēšeno morali pobećti. Velika i krvna bitka je bila okolo Kićevo i pre Strugi. K obedvēm mestam su

srbi friške regmente dobili. Srbi su tu četiri officire i tristo dečkov sgrabili. Takodjer pri Gjakorici i pre Prizrendu su bitke bile, gde su takodjer albanci morali odpuštiti i retirirati. Albanci su vu ovih bitkah jezero mrtvih i mnogo Mannlicher puških sgrabili.

Vu Petervaru tak pišeju novine, da albansku uzubunu Austria je pripravila. Tomu je to najveće svedočanstvu, da albanske serege Boletinac Issa vodi i da albanci su predi ne imali štake i mašinpuseke, sad pak i toga zadosta imaju. Kriviju nadalje i celo diplomaciju, koja je preveć zaran zahtevala, da su srbi svoje serege iz Albanie pred vremenom morali vun potećti. Najbolje pak je to Austria-Magjarska zahtevala i kak su srbski regimenti ostavili Albaniju, odmah se započela uzubuna.

Albanische Korrešpodenz zvane novine pišeju, da srbi albance kriviju, da su sami albanska sela požgali. Ako su sela za istinu pogorela, to na nikakvi način su në albanci napravili. To je niti pomisliti në moći, da bi sami svoje občine vužgali. Po svojoj prilici su to srbi napravili. Takodjer i to se je posvedočilo, da srbi su presilili nekoje albance, da su takov zapisnik podpisali, da to boš oni pod Srbiju hoćeju spadati.

Navadno pišeju, da albancom i bulgarske bande su napomoc. Vu Demirhisaru i vu Kićevo su se bulgarski stanovnici sbunili proti srboim i sve srbske policaje su zaklali.

Iz Belgrada još i takvi neveruvani glasi se čujeju, da med albanci su i naše officire vidli. Od naše strani protestiraju proti tomu.

Iz Saloniki pišeju, da turski soldati i seregi su se već navaljili na grčke serege okolo Kavale. S vun toga srbski i grčki soldati već vu više mestah su se potukli sa bulgarskimi seregi. Dragomuis macedonski zapovednik pred jednim novinarom je tak govoril, da od Grčke strani sve su već odredili i napravili, da od turske strani si moreju hatare braniti.

Vu Belgradu se opet stanovnici buniju, jerbo ministeriuma kriviju za sve zlo, kaj

Aaron se je primiren povrnul domov, ribal si je zadovoljno ruke radi dobroga gšefta, kojega je u to kratko vrieme sa mladim čoviekom načinil. Nekoliko dni za tim je pisal liepo uljudno pismo svomu dužniku te ga je zamolil, da gledeć na svoje nasliedstvo podmiri pri njem svoj dug od trideset i šest jezer krun. Mladi dijak mu isto tak uljudno listom odgovori, da on nikak niti iz daleka nema pojma, odkud bi on tak veliku svotu mogel platiti. A kaj se fiće vujveće ostavštine, to se on, gledeć na vrlo siromašnu vujčevu rodbinu, nemre odlučiti, da ju nastupi, već ju kani njim prepustiti.

Kad je Aaron to prećital, izpal mu je Dénesov list iz ruk, a on se od straha na pol omeđeni srušil na stolac. Ali na skoro dojde ksebi i za pol ure već se odpelja u varaš k fiskalu po tolnac. Ov je tu cielu stvar pronašel vrlo neprilicnu te je Aaronu priobćil, da zakonito sredsto neobstoji, kojim bi se mladi Szabó Dénes mogel prisiliti, da herbiju prevzeme. Neproostaje drugo, kak dobrotom na liepi način ga na to nagovoriti.

Ves dvojen došavši Aaron domov, poiskal je odmah tvrdokornoga nasliednika, kojim se je zdoobra u razgovor pustil. Ali badava!

Denes je ostal pri rieći te od ciele herbije nije nikaj hotel znati. Aaron se je koprcal kakti nori, Dénesa je prosil, zaklinjal, on ga je klečeć molil, da preuzme nasliedstvo, on obeća jezero, pet jezer, konačno i deset jezer od svoje tražbine popustiti, ako Dénes konačno privoli.

Sad je Dénes pričel neodlučan postajati. Mozbit mu se je stari smilil ili pak je mislil na svoj položaj i svoju budućnost, dosta tomu, on pristane na preuzetie herbije, ako Aaron od svoje tražbine popusti dvadeset jezer korun.

Aaron je moral na to pristati, jer bolje da dobi svojih šestnajst jezer nego nikaj. Tim je dobil sve svoje posudjene novce sa kršćanskimi kamati. Užuraške kamate si je moral zamigaditi i za sada zatrpeli, a ktomu i izsmiehavanje u žep vteknuti, jer tko ima škodu, za izsmiehavanje se netreba brinuti.

Dénes Szabó je podigel svoju herbiju, dovršil svoje nauke na sveučilištu te je postal vrstan fiskalis. Ciela stvar sa Aaronom je bila obće poznata, i — čudnovato! — ni jedan židov ciele okolice na daleko i široko, nije za svoje pravde uzeli drugoga fiskala nego jedino Szabó Dénesa, jer su svi pred

njim, koj je dapače istoga Aarona nadmudril, imali silan respekt i neograničeno strahopoćitanje.

Liszt Franc.

Poznati glasoviti klavir — virtuoz Liszt Franc bil je jednoć u Parizu, pak ga je na najprometnijoj pariškoj ulici nieki ulični pometać zaprosil za almuštvo, jer da to pometanje ulicah malo nosi.

»Žal mi je, da vam nemogu nikaj dati.« — veli Liszt — »pošto nemam nikaj drobnoga, samo imam petdeset frankah banku pri sebi.«

»Ah dragi gospodine« — odgovori pometać — »dajte mi da tu banku u nekojem stacunu pronienim, ali do toga vriemena morate metlu čuvati.«

»No, dajte ju sim« — veli veselo umietnik, — »ja ću ju čuvati dok se povratite.« I tim preda banku pometaću, s kojom ov za vogel kuće zgine a List ostane metlom u ruki ua cesti stati.

U to dojde nieki njegov poznati putem do njega i videći ga tu metlom u ruki sred ceste stati, začudi se te mu smejuć veli:

se sad na albanskim hataru nahadja. Svrho toga više ministrov se je moralo zahvaliti, takodjer i Putrić Vojvoda od cele srbske vojske zapovednik.

Vu Srbiji su mobilizaciju dokončali, ali još neimaju toliko soldaćije na albanski granici, da bi sa jednim udarcem mogli uništiti albanske bande. Albanci od Prizrenda na južno stran dobro su napokali srbe i već Monastira plaćiju odkud su stanovnici već pobešli. Sad je petdesetdeset jezer albancu pod oružjem i ako bude potrebno, još petdeset jezer moreju na bojnu polje postaviti i tak jih ober sto jezer bude.

Grki se jako plašiju pred turčinom. Glas je takov, da turčini naravnali su se sa albanci i skup se budo navalili na Saloniki.

Kak iz Rima pišeju oko Okridine podjednoma traja boj. Okridinu albanci deržju sad vu rukah. Bitka je srahovitno krvna, jerbo nikomu se ne smiljeju Piemont novine pišeju, da tu su srbi preč jezero albancov nečimurno zaklali.

Od Prizrenda doli takodjer krvnu bitku deržju, albanci kojih ga vno go manje bilo, kak srbov, prelirali su srbe i medtem toga zeli su jim dvé mašinpške i dva taborske štuke. Veliki čopor albancu ide proti Prizrendu. Okolo Gjakove još smirum traja boj. Vu Belgradu tak misliju, da za kratko vreme budeju preobladali albance.

Pre Dibri tristo srbskih soldatov su vlovili i vu Valonu odtirali. Tam su i albanske ženske vojuaie i vitežki su se sponašale, da su srbi samo tam jezerodvjesto mrtvih imali.

Vu Monastiru je veliki strah. Stanovnici sběšeno bežiju iz varaša vu Staro-Srbiju ili pak vu Saloniki. Kak se čuje, pred varašom je već velika bitka bila i od obedve strani na stotine mrtvih je bilo.

Essad baša takodjer med albanci vojuje. Svrho toga prosil je od Imlai Kemala soldaćiju i peneze, da se skup sklopi sa Issa Boljetinacom. Izmail neje posluhnuł Essad bašu, neg mu je zapoved poslal, da odmah naj ide vu Valonu.

»Ali dragi majstore, u kakovem poslu sam vas ovde našel? A gde ste uzeli taj čudnovati instrument?«

Liszt mu sada čelu stvar sa pometaćom razjanji i veli k tomu: »Svaki čas ga očekujem spromienjenim novcem natrag.«

»Ja vas žalim, da vi to mislite« — veli mu znarac — »vi morete ovde još dugo vriemena na pometaća čekati, vašu banjku više nebudete videli.«

Ali u to vrieme već dojde pometać velikemi koraki iz jedne ulice Gizdavo se podsmiehavajući, nabroji novce iz promienjene banknote u Lisztovu ruku.

»Bravo, moj dragi!« — veli Liszt — »baš mi je drago, da se u vami nisam prevaril. Evo vam vašu metlu natrag i ovde vzmite dvadeseti i pet franakah od mene; a one druge dvadeset i pet franke će vam ov gospodiu ovde izplatiti, jer se je podufal u poštenje parizkoga ulicah pometaća podvojit.«

Sada drugčije nije bilo, ov je moral z-oka ili z-boka svoju žaku sa franki iz žepa potegnuli

Em. Kollay.

Essad pak je opet ne posluhnuł Izmaila, neg je sa jednim velikim šeregom odisel vu Dibru, gde se je skup sklopi sa Boljetinacom.

Vu Londonu je takov glas, da tretjega balkanskoga boja su već albanci vu Triesteu na jedni konferenciji med sobom odlučili. Svi albanski vodji, koji su vu Turskim služili soldaćiju, na glas izbune, odmah su svi odisli dimo. Srbska soldaćija je čisto zmučena i ravno zato nemoreju skorom nikaj proti albancem.

Glasi se, da Essad baša zavezal se je s turčini, da najedenput skup se budu navalili tak na Srbiju, kak i na Grčku. Vu Konstantinopolju opet zahtěvaju od kormana, da naj poruči grkom obćiniti boj i naj odredi, da turska soldaćija taki vdere vu Saloniki. Tak misliju, da bez sultanovoga znanja budu to napravili.

Dakle kadiju se opet balkanski bregi i već i ognja hiejuju vun. Opet goreće obćine se vidiju od svih stranih. Koleju se srbi i albanci, počel se tretji albanski boj. To je ona krvna serditost, koja već na stotine lét med srbi i albanci toliko krvi zahtěva. Sad albanci srahovitno naplaćaju sve one mrzke čine, koje su prvešo vrěme od njih terpeli.

Něje samo to zlo, da opet je Balkan vu plamnu, neg vekeše zlo bude nam, ako i letos budemo morali granice zaprti i nje sa velikom soldaćijom stražiti. Tak mislimo, da Srbia itak preobladala bude albance i vu Albaniju bude vdrla i onda se nebude tak zlehka odonud vun dala. To pak mi nesmemo dopustiti, da bi Srbia još veška i jakša postala i da bi si Albaniju posvojila. Ravno zato neznamo, kak bude još tretji balkanski boj vun zišel i ali nebude nekaj od toga i nas dopalo. Ako Srbia opet se bude tak zadržavala, kak se je naprotuletje, brščas i mi budemo opet morali nekoji kor mobilizirati.

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštvane predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

— **Kralj dojde dimo.** Vu Beču se već prepravljaju k tomu, da kralj na nekoji tjeđen vu Budapešt odputuje. Dana su još ně odredili, da bude odisel, jerbo to od toga visi, kad bude Vilmoš nemški cesar kralja pohodil. Tak se čuje, da oktobra 25 ga bude se to pripetilo. Ako lépo vrěme bude, onda kralj još ov tjeđen dojde dimo i dva tjeđena bude vu Gödöllő stanoval, ako pak se vrěme změša, onda oktobra 28-ga dojde knam.

— **Putovanje Ferenc-Ferdinanda.** Na poziv englezkoga kralja Ferenc-Ferdinand odputoval je vu Englezku na vadasiju. Princ dva tjeđna ostane tam. Odonud ide vu Lipče, gde su kapelicu postavili na ime onoga dana, kad su pred sto létmi Napoleona tam sbili. Kapelicu sad budu s velikom svěčanostjom posvetili i Ferenc-Ferdinand vu ime kralja bude tam nanočen. Popriiki petdeset velikašov bude princa sprevidilo.

— **Katastrofa jedne ruske ladje.** »Bobrikov« zvana ruska taborska ladja od Vilomštranda šesdeset kilometrov stresnula se vu jedno morskou pečinu i veliku luknju je dobila. Na ladju je i Kielevič Bojga general bil i jeden drugi visoki officir. Ladja je za par minut vtunula. Jedna paroladja je još zapremu došla napomoč i obranda je sve, koji su na nesrećnu ladju bili. Notbeck

general je vu morje skočil i sam je vun splaval na suhu.

— **Zvejerokradice i logar.** Poleg Pančove vu jedni šumi Toth Antal logar s Kornel zvanim sinom službu je zveršaval po šumi i medtem toga su tri zvejerokradice našli, kojim su puške šteli zeti. Ovi su se suprotivili, nato je Toth mednje strelil i Savić Pavel mrtve je opal doli. Dva drugi zivani pograbili su logara i zatukli su ga, Toth Kornela pak su na smrt oranili. Krvoloke vu žandari vlovili, Kornela pak su vu Pančovu špital odpelali, gde je i on za par vur dušu spustil.

— **Žandarski stražamešter.** Vu Balmazujvarašu v tork na večer iz žandarske kasarne strělanje se čulo. Berec Istvan stražamešter je zdigel pušku na Janko Ivan kotarskoga stražameštra i zjednom kugljom na smrt ga je strelil. Krvolok je nato proti-sebi naperil pusku i sam sebe je strelil. Ostavil je lista vu kojem piše, da kotarski stražamešter mu je neprijatelj bil i svrho toga je moral ga vmoriti.

— **Kip našega kralja.** Iz Debrecena pišeju, da vu Lengyelzallasu minući tjeđen nekoji dan posvetili grčkokatoličku cirkvu. Vu Cirkvi je bil našega kralja kip, kojega je Fircak biškop alduval cirkvi. Mučanović ešperes — plebanoš, kad je kipa vu cirkvi spazil, serdito je zakričal: »Kralj je ně Kristus, da ga tu molite, odmah odnesite vun kipa!« Svrho toga, jerbo sludnemi rětimi sbantuval kralja, žandari su ga prelužili k sudbenomu stolu.

— **Baron Škerlec.** Horvatski ban, kojega je jeden lopov na Štefan kraljevo, kad je iz cirkve vun išel, vu ruku strelil, moral je vu jeden budapeštinski špital se dopeljati, da ga još jedenput opereraju. Bez ove operacije, tak doktori veliju, nebi mogel nigdar s rukam gibati.

— **Kapelan kakti krvolok.** Schmid amerikanski kapelan štel se je rěšiti Amüller Anna zvane puce, koja je s njim zanosila. Dovabil ju je jeden večer k sebi i tam ju je zaklal. Mrtvu tělo je na falacke scěpal i na falate je znosil vu Hudson zvanu ričku. Kad su ga vlovili, sam je to valoval pred sudom. Pottam si je itak premisil, da nebude dobro na galge dojt i tam nekoji peden od zemlje visoko viseti, počel je fantazirati, to boš, da je obnored. Doktori su ga previziterali i tak su konstaterali, da bormeš jako predobri pameti je taj krvolok. Poleg toga su kapelana na smrt odsudili i kak bude sud potvrdjeni, bormeš visel bude, kak i svaki razbojnik.

— **Stočetdeset jezer korun.** Vu Orsački Kasini minući tjeđen nekoju noć počeli su se na velike peneze kartati. Kartanje do drugoga jutra je trajalo. Kad su od stola gori se stali, Bibo Karolj zemeljski gospon ravno stočetdeset jezer je za kartal.

— **Nevarna proba.** Őri Mihalj ponóci je vu jedni fabriki na straži bil. Krenjega je sedel Hollós David, koj si je štém časa kratil, da si je kusturu brusil. Jedenput se samo obrne k Őriju i prosiga naj pogledne, ali je dosta oštra kustura. Őri je sprsti kak je to već navadno, popetal kusturu i to je odgovoril, da još malo ju moći brusiti. »Eh, odgovori Hollós, ja mislim, da je već dosta oštra i ako vutebe ju zapičim, tak mislim, dosta dalko bude odietela.« Őri je niti ně poslušal ove rěči, kad je Hollós znenada

Dalje vu prilogu.

BIRÓ LAJOS
BRÓDI SÁNDOR
KENEDI GEZA
KÓBOR TAMAS
KOZMA ANDOR

az írók és ujságírók színe-jáva írják a legjobban szerkesztett, teljesen független, legerjedtebb és legnagyobb magyar napi lapot

„AZ UJSÁG”-ot

Vasárnap: „ASSZONY”, „GYERMEK”, „AUTOMOBIL” és „SPORT” melléklet

Felelős szerkesztő: GAJÁRI ÖDÖN
Szerkesztő-társ: Dr. ÁGAI BÉLA

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre K 28.—
Félévre „ 14.—
Negyed évre „ 7.—
Egy hónapra „ 2.40

Az UJSÁG terjedelme rendszeren 32 — 36 — 40 oldal
Vasár- és ünnepnapokon 80-100-200-280 oldal

Megrendelő-cim:

„AZ UJSÁG” KIADÓHIVATALA
Budapest, VII. ker., Rákóczi-út 54 sz.

Egyes példány ára ünnep- és vasárnapokon egyformán 10 fillér!

Iparos s kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos s kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

<p>Pék: Petrics Viktor Csáktornya Petrics Ágoston Csáktornya</p> <p>Börkereskedő: Mayer Testvérek Csáktornya</p> <p>Borbély és fodrász: Nádasdi Nándor Csáktornya Mik Szilárd Csáktornya</p> <p>Mézeskalácsos és viaszgyertyaöntő: Tihanyi Mihály Damása</p> <p>Butorraktár: Horák Ödön (butor- és koporsóraktár) Csáktornya Hirschler Ármin Varaždin</p> <p>Cipész: Kelemen Sándor, férfi és női cipész Csáktornya, városház épület Meskó Bálint Csáktornya</p> <p>Divatruház: Liszt és Brodnják Stridóvár</p>	<p>Eredeti Singer varrógépek: Singer Co. Csáktornya Árpad-utca</p> <p>Férfi szabó: Ivácsics Ignác Csáktornya Bedics Ferenc Csáktornya Ramfili Sándor férfi szabó és angol női felöltő készítő Csáktornya</p> <p>Férfi- és nőidivatárú: Zrinyi Viktor Csáktornya</p> <p>Fűszerkereskedés: Mayercsák Béla (küzén, faszén, magvak és a »Műtrágyát Értékesítő-Szövetkezet» raktára Csáktornya Gráner Testvérek Csáktornya Mraz Testvérek Csáktornya Deutsch Salamon Csáktornya Hirschsohn Henrik Csáktornya Stráha Testvérek Csáktornya Deutsch Rezső Kiszabadka Toplak György Drávasiklós</p> <p>Kávéház: Földes Mór Zrinyi kávéháza Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya</p>	<p>Kötélgyártó: Dornik Rezső Csáktornya</p> <p>Kőfaragó és sirkőkészítő: Tersztenyák Bódog Csáktornya</p> <p>Mészáros: Antonovics József Csáktornya</p> <p>Óras- és ékszerész: Pollák Bernát Varaždin</p> <p>Pezsgőgyár: Muraközi Pezsgőgyár Csáktornya</p> <p>Szállító és deszkakereskedő: Löbl Mór és Fia Csáktornya</p> <p>Uri- és nőidivat, játék- és diszműárú: Kelemen Béla Csáktornya</p> <p>Vaskereskedés: Berynyák Károly utóda Csáktornya Binder Károly Csáktornya Prostenik Gusztáv Csáktornya</p> <p>Fényképész: Ifj. Kovács István Csáktornya</p>	<p>Vendéglők: Hajas József Csáktornya Pecsnornik Ottó Csáktornya Henssey Gábor Csáktornya Antonovics József Csáktornya Budai József Csáktornya Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Kelemen Imre Csáktornya Prusácz Alajos Csáktornya Deutsch Zsigmond Csáktornya Schlesinger Mór Csáktornya Bagola István vendéglő »A vasúthoz« Csáktornya Singer Salamon Kiszabadka Kalchbrenner Ferenc, Stridóvár Sójtory János Drávanagyfalu Deutsch Adolf, nagyv. Drávasárhely Kovács Mihály korcsm. Drávasárhely Leitmann Bálint Szentilona Feigelstock András Budapest, VII., Klauzál-ter 13 Kozják Mihály Kiszabadka Baumhack Rezső Szentilona Sosterics István Ráczkanizsa Reiner János Petánczi savanyúvíz központi raktár és szállítási vállalat Ligetfalva</p> <p>Vászonkereskedő: Szivonesk Antal Csáktornya</p>
--	---	---	---

Könyv-, papir- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: STRAUZS SÁNDOR Csáktornya

Progress egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotico vattával ♦ Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SÁNDOR) papirkereskedésében Csáktornyan

M megbízható, kitűnő szerkezetű

kecskeméti
BORSAJTÓ

szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetkezeté, mint az O. K. H. tagja gyárából. Az =

IPARI ÉS HÁZIIPARI SZÜNETHEZETEN BESZÉRNŐ ÉS ÉRTÉNESÍTŐ HÍZPONTJA
Budapest, VIII., József-körút 36. sz.
Tessék árjegyzéket kérni.

Megérkeztek!

BERGER SIMON úri- és női divataruházának őszi ujdonságai.

Czipők, úri- és női kötött- és szövött áruk, ruhadiszek, selymek, gombok, úri- és női fehérneműk.

Nagy raktár kizárólag magyar gyártmányu nyomatott és kezdett kézimunkákban, női- és gyermek- kötött kabátokban, szőrmeárúkbán, szőnyegek és piperecikkekben.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

BERGER SIMON.

CSÁKTORNYA, DEÁK-UTCA

715 5-*

Az emberi kéz mint sérvkötő SENSATIÓS TALÁLTMÁNY!

Kérjen ingyen prospectust!

Zárt borítékban portómentesen küldi

POBLITZER SÉRVAMPULATORIUM

speciális orvosi rendelőintézet

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. Félémelet.

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rákóczi-utca híza broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu od najbolše vrsti

vapna.

Koji treba za zidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz najfalešu cenu. Koji treba cieli vagon dobi vapno čisto fal. Tržim takaj razciepana suha bukova drva na vagu.

668 31-*

BADACSONYI ÚJ MUST.

Saját termésű, jöminőségű új must október közepéig edesen, azután kiforrott állapotban eladó

HEGEDŰS A. ELEK

földbirtokosnál.

Leveleket Zalacsányba, Zalamegye kér.

Varaždinban, a Flórián-utca
II. számu egyemeletes**ház,**

bennne egy teljesen felszerelt kovácsműhellyel (szerszámokkal) eladó vagy bérebe adandó.

Az udvarban még ház áll 2 lakással. 90□-öl kert is tartozik hozzá.

Bővebbet a tulajdonosnál ugyanott.

STEINKUSS KÁROLY kovácsmester.U Varaždinu, Florian-ulica
II. brojna na jeden kat**hiža,**

u njoj jedna na čistama opremna kovačnica (s orudjemi) se prodaje, ili pak u rendu daje.

U dvoru još stoji jedna hiža s dvě stanami. I 90□-klafter vrt spada k tomu.

Obilježe pri vlastniku tamo.

STEINKUSS KÁROLY kovačmester.

Csődtömeg eladása.

Vb. Mráz Testvérek csáktornyai kereskedő cég csődtömegéhez tartozó s a csődleltár 1-460. tétel alatt felvett 14586 K 23 f. beszerzési árral bíró és 4506 K 34 f-re becsült áruk és berendezések zárt ajánlati versenytárgyalás, esetleg folytatólag tartandó szóbeli árlejtés útján eladatni fognak.

Az ajánlatok zárt borítékban legkésőbb 1913. évi október hó 9. napjának d. e. 11 órájáig dr. Rotschild Jakab csődválaszmányi elnök úrhoz beadandók, egyúttal az ajánlat beadásával 451 K bántapénz gyanánt ugyanitt leteendő.

A tömeg gondnok, illetve a csődválaszmány a legkedvezőbb ajánlat elfogadásához sines kötvé és az eladás tárgyát képező ingóságok mikénti értékesítése tekintetében szabad rendelkezési jogát fenntartja.

Az elfogadott ajánlat benyújtója a beigért vételárat alulírott tömeg gondnok kezéhez 3 nap alatt lefizetni köteles, mert különben bántapénzét elveszti és az ingóságok az ő veszélyére és költségére újból eladottnak.

Az elfogadott ajánlat benyújtója tartozik a vételi illetéket is megfizetni, köteles továbbá a megvett ingóságokat 3 nap alatt a helyszínről elszállítani, mert ezen időn túl sem a csődválaszmány, sem a csődtömeg gondnok az áruk megőrzése iránt semmiféle felelősséget nem vállal.

A csődválaszmány vagy a tömeg gondnok az eladás tárgyát képező áruk mennyisége és minősége tekintetében semmiféle szavatosságot nem vállal, szabadságában áll azonban az ajánlattevőnek az ajánlattétel előtt a csődleltárban foglalt felvétel helyességéről meggyőződést szerezni.

A csődleltár dr. Wollák Béla csáktornyai ügyvéd tömeg gondnoknál a hivatalos órák alatt az áruraktár pedig a tömeg gondnok közbenjöttével Csáktornyan tekinthető meg.

Csáktornya, 1913. szeptember hó 28-án.

Dr. Wollák Béla

ügyvéd, csődtömeg gondnok.

740 1-1

Wotan

A legjobb és a legtartósabb drótzálas lámpa.
Huzott drótzákkal 75% árammegtakarítással.

Lámpa

Kapható villanyüzemelési üzletekben, villanyboltokban és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Nyomatott Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könnyönyomdájában Csáktornyan.

proti jemu vpičil. Őri je na stran skočil, ali né tak hitro, da ga kustura nebi bila doseglja. Krvav je doli opal i taki su ga morali vu špital odpeljati. Hollósa su zaprl.

Kapelan vu žandarskih rukah.

Ne zdovnja su se pošteni murasikloški gos podari vu naših novinah pred svetam potužili, kakvog kapelana imaju, koj mesto, da bi cirkvene posle pošteno zveršaval, ljudstvo buni proti pravi svoji domovini. Ne mu je to dosta bilo, da su ga tak na glas deli i da su se mu sbatinuo zagrosili, né mu je dosta bilo, da je i služenu bil opomenjeni, da naj miren bude i ako mu je tu né dober zrak, slobodno si svaki dan pobere hale i slobodno odide na Zagorje ili makar tizam na Balkan. Tam su je morebiti lakvi bedaki, koji ga budeju poslahnuli i verovali. Veliju, da vrč tak dugo hodi na zdenec, doklam se potere. Tak je i Žganec tak dugo ne mogel vu svoji koči ostati, doklam je né na žandarske ruke došel. Napč zvane budapeštinske novine pišeju, da žganec je tak dugo bunil ljudstvo, doklam su to naši glasovitni žandari pozvedili i njega ravno onda vlovili, kad je pri jedni hiži tajno skupčina imal. Žandarom je tak valual, da je poslan bil vu Medjimurje, da pamet rezsveti našemo pošenomuku, da je naša domovina ne Magjarska zemlja, gde smu se rodili, gde živimo, gde vu naši pokojni pokopani i gde naši mili vu miru Božjem počivaju. Žganec tak misli vu svoji hurmasti pmeti, da mi smo morebiti zagorci! No, to si naj niti najmenje ne misli. Jerbo ako bi samo jednomu megjimurčano probal to reči, več bi mo on pokazal, kud je put vu Zagorje, izdajnika su sudu prčk dali.

949 sz. 1913. végreh.

Arverési hirdetmény.

Atulirt bir. végrehajtó az 1881 évi LX t.c. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 567/1 sz. végzése következtében dr. Vajda Béla ügyvéd által képviselt Klein Gyula javára 85K 03 s jár. erejéig 1913 évi szeptember 12-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 780 K-ra becsült következő ingóságok u. m. szürke kanca ló és üsző borju nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbírósg 1913-ik évi V. 567/1 sz. végzése folytán 85 K 03 f. tőkekövetelés, ennek 1913. évi június hó 27. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 54 K 94 f-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Felsőpállán alperes lakásán leendő megtartására

1913. évi október hó 15-én d. u. 2 órákor határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Perlak, 1913. szept. 26. 739

3555/tk. 913. Arverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbírósg közhírré teszi, hogy dr. Hajós Ferenc csáktornyai ügyvéd által képviselt Medlobi Mátvás viziszentgyörgyi lakos végrehajthatónak Bratkó Ist-

vánné szül. Skvorcz Anna előbb viziszentgyörgyi jelenleg ercsipusztai lakos végrehajtható szenedvetett elleni 75 kor. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az utóajánlati árverés Medlobi Mátvás és Medved János viziszentgyörgyi lakosok utóajánlata folytán a 27. §-a alapján elrendelte, minek folytán végrehajthatónak 75kor tőke, ennek 1913. évi január hó 4-ik napjától járó 5% kamata, 21 kor. 30 f. peri, 11 kor. 60 f. végrehajtás kérélni, 24 kor. árverés kérélni és a még felmerülendő költségekből álló követelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírósg területéhez tartozó végrehajtás szenedvetettnek nevéll álló a viziszentgyörgyi 1094 sztkvben 630/2 hrsz. ingatlan fele része 44 kor. az u. o. 1094 sztkvben 630/5 hrsz. ingatlan fele része 11 kor., az u. o. 1094 sztkvben 630/21 hrsz. ingatl. fele része 165 kor., az u. o. 1553 sztkvben 630/9 hrsz. ingatl. fele része 33 kor., az u. o. 1553 sztkvben 630/10 hrsz. ingatl. fele része 33 kor., az u. o. 1555 sztkvben 630/4 hrsz. ingatl. 2/6 része 33 kor., az u. o. 1349 sztkvben 632 hrsz. ingatl. 5/12 része 132 kor., az u. o. 1135 sztkvben 631 hrsz. ingatl. fele része 85 kor., az u. o. 1175 sztkvben 635/1 hrsz. ingatlan 2/10 része 231 kor. becsáron

1913. évi október hó 18-ik napjának délelőtti 10 órákor

Viziszentgyörgy község házánál dr. Hajós Ferenc ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtni fog. Kikiáltási ár a fentebb kitéll becsár, melynek alacsonyabb áron az ingatlan el nem adható.

Árverési vevő a vételáron felül az árverési költséget is viselni tartozik.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Csáktornya, 1913. aug. 26. 743

4095 913 tkv.

Önkéntes árverési kérvénye Andrócsecz János és neje Varasánez Katalin muracsányi lakósnak.

Végzés.

A kir. bírósg helyt ad és kibocsátja a következő

Arverési hirdetményt.

A kir. bírósg, mint tkvi hatósg közhírré teszi, hogy Andrócsecz János és neje Varasánez Katalin kérélni folytán a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. bírósg területén fekvő a következő ingatlanokra u. m. a muracsányi 5162 sztkvben felvett 2101, 2213 hrsz. ingatlanoknak 1/12 ed része 496 kor. az u. o. 5159 sztkvben felv. 4877 hrsz. ingatlan fele 36 K, az u. o. 4585 sztkvben felvett legelő illetőségg fele 50 K,

az u. o. 3092 sztkvben felv. 1367 hrsz. ingatlan 39 K, az u. o. 3092 sztkvben felvett legelő és erdő illetőségg 20 K, az u. o. 4874 sztkvben felvett 1329, 1363, hrsz. ingatlan 175 K, az u. o. 4396 sztkvben felvett 906/c hrsz. ingatlan 52 K, az u. o. 4396 sztkvben felvett 907/1 hrsz. ingatlan 10 K, az u. o. 4396 sztkvben felvett 907/5 hrsz. ingatlan 10 K, az u. o. 318 sztkvben felvett 2152, 2162, 2153 hrsz. ingatlan 1/24 ed része 86 K, az u. o. 1894 sztkvben felvett 2150 hrsz. ingatlan 2/3 ad része 5 K, az u. o. 2341 sz. 2214 hrsz. ingatlan 2/24 ed része 60 K, az u. o. 3109 sztkvben felvett 1368 hrsz. ing. 39 K, az u. o. 5160 sztkvben felvett 2839 hrsz. ingatlan 1/4 ed része 52 K, az u. o. 1106 sztkvben felvett 1369 hrsz. ingatlan 39 K, az u. o. 5161 sztkvben felvett 383, 362 hrsz. ingatlan erdő és legelő illetőségg fele 698 K, a murakirályi 523 sztkvben felv. 1962 hrsz. ingatlan 1/24 ed része 113 K, a ligetvári 460 sztkvben f. 947 hrsz. ingatlan 400 K, az u. o. 460 sztkvben f. 946 hrsz. ingatlan 200 K, az u. o. 1084 sztkvben f. 708/b. hrsz. ing. 166 K, az u. o. 1079 sztkvben f. 660 hrsz. ing. fele 300 K, az u. o. 612 sztkvben f. 653 hrsz. ing. 1/4 ed része 120 K, az u. o. 227 sztkvben f. 327 hrsz. ing. 1/24 ed része 211 K, az u. o. 1729 sztkvben f. 775/5 hrsz. ing. fele 250 K kikiáltási áron mint becsáron a muracsányi ingatlanok

1913. évi október hó 11-én délelőtti 9 órákor

Muracsány község házánál, a murakirályi ingatlanok

1913. évi október hó 10-én d. u. 3 órákor

Murakirály község házánál, a ligetvári ingatlanok pedig

1913. évi október hó 10-én d. u. 9 órákor

Ligetvár község házánál megtartandó árverésen eladtni fognak.

Megjegyzti a tkvi hatósg, hogy a menyinyiben a muracsányi 5162, 5159, 4585, 3092, 4874, 2341, 3109, 1106, 5160, 5161, murakirályi 523 s a ligetvári 1079, 612, 227, sztkvben felvett ingatlanok a 2821/906 számú végzéssel Andrócsecz Ignáczné szül. Vargék Mária javára bekebelezett szolgalmi jog fenntartásával olyan áron adatnának el, mely a szolgalmi tkvi bejegyzését megelőző tehertételek fedezete szempontjából ezennel 23000 K-ban megállapított összeggel meg nem üti az árverés hatálytalanná válk és az ingatlanok a szolgalmi jog fenntartása nélkül a kitűzött határonapon ujabban elővereztetnek.

Kikiáltási ár a fentebb kitéll becsár melynek 1/2-nél alacsonyabb áron az ingatlan elnem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 %-át készpénzben vagy óvadék képes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Perlak, 1913. aug. 2. 738

Átköltözés miatt

a gróf Draskovics-féle uradalom tulajdonát képező házban, 26 év óta fennálló

vegyeskereskedésem, korcsmával és mészárszékkal

e l a d ó .

STRAUSS ZSJGMOND Bednja

(HORVÁTORSZÁG.)

Radi preseljivanje,

u. grof Drasković zvanog vlastelinstvi spadajući hiži več čez 26 godine gori stojeća maja

smješnatrgovina, s krčmom i mesarnicom je na

prodaju.

STRAUSS ZSJGMOND Bednja

(HRVATSKA.)

